

Σιούφας και Συνεργάτες
Δικηγορική Εταιρεία

C S R

ΣΧΕΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΥ ΑΘΕΜΙΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΣΧΕΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΥ ΑΘΕΜΙΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Υπό συνθήκες οικονομικής παγκοσμιοποίησης παρατηρείται μια τάση επαναπροσδιορισμού των επιχειρηματικών στρατηγικών με γνώμονα την ενσωμάτωση των αρχών της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (Ε.Κ.Ε.). Από τη δεκαετία του '90, έχει παρατηρηθεί μια αλματώδης αύξηση στην απόπειρα διερεύνησης εάν το επιχειρείν μπορεί να συντονιστεί με τις κοινωνικές αξίες και προσδοκίες. Υπό το πρίσμα αυτό, ο ρόλος των επιχειρήσεων έπαψε να αποτελεί αντικείμενο μόνο οικονομικής ανάλυσης, στο βαθμό που έγιναν αντιληπτές οι ευρύτερες επιπτώσεις των επιλογών τους στο κοινωνικό περιβάλλον.

Ως αποτέλεσμα, το σύγχρονο επιχειρηματικό πλαίσιο έχει επηρεάσει και το στρατηγικό προσανατολισμό των εταιρειών, αναφορικά με το management και την ευθύνη τους εν γένει, στο νέο κοινωνικό γίγνεσθαι. Μάλιστα, εδραιώθηκε η πιο προωθημένη αντίληψη διοίκησης που εκπροσωπήθηκε από τον K. Davis, σύμφωνα με την οποία η κοινωνική ευθύνη συναρτάται άμεσα με την κοινωνική «δύναμη».

Η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη φαίνεται πως οριοθετείται μέσα από τη θεωρία των ενδιαφερομένων μερών – stakeholders (μέτοχοι, εργαζόμενοι, ομάδες πίεσης, κράτος κλπ.) και προκύπτει ως απάντηση στο αίτημα για διάλογο και συνύπαρξη με τα μέρη αυτά, προς όφελος τόσο της εταιρείας όσο και του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου. Η Ε.Κ.Ε συνιστά μια επιχειρησιακή συμπεριφορά που συνεπάγεται α) τη βιώσιμη ανάπτυξη, β) τη συνέχεια και συνέπεια της στρατηγικής που συμπεριλαμβάνει μια ολιστική προσέγγιση της Ε.Κ.Ε τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό περιβάλλον της επιχείρησης και γ) τον εθελοντικό της χαρακτήρα στο μέτρο που υπερκαλύπτονται οι ελάχιστες απαιτήσεις του νομικού πλαισίου, ούτως ώστε να εξασφαλίζονται υψηλότερα πρότυπα για την κοινωνική ανάπτυξη υπό το πρίσμα της περιβαλλοντικής προστασίας. Με τον τρόπο αυτό ενισχύεται παράλληλα η ανάδειξη «καλών πρακτικών» που θα μπορούσαν να αποτελέσουν παράδειγμα και για άλλες εταιρείες του κλάδου ή ακόμη και την θέσπιση αναβαθμισμένων κρατικών νομοθετημάτων.

Ακόμη και σήμερα που η Ε.Κ.Ε εμφανίζει μεγαλύτερη διείσδυση στο management παρά ποτέ, οι εταιρείες παραμένουν ευάλωτες σε αντιφατικές πρακτικές εξαιτίας μιας διελκυστίνδας που αφορά: α) το πρόσκαιρο όφελος έναντι του μακροχρόνιου κέρδους β) την ιεράρχηση του εταιρικού έναντι του κοινωνικού συμφέροντος γ) την ανάγκη για συνεχώς αυξανόμενη κερδοφορία και φυσικά δ) τον αθέμιτο ανταγωνισμό.

Είναι καθολικά αποδεκτό ότι η εκμετάλλευση από μια επιχείρηση, τυχόν προνομιακής θέσης της στην αγορά, συνιστά αθέμιτο ανταγωνισμό, ο οποίος είναι θεωρητικά κολάσιμος από τις νομοθεσίες των περισσότερων κρατών. Πέραν όμως από τα εσωτερικά κίνητρα, πώς επηρεάζει ο αθέμιτος ανταγωνισμός την εφαρμογή της Ε.Κ.Ε; Πολύ απλά με το να στερεί πόρους και ευκαιρίες ανάδειξης σε μικρότερες επιχειρήσεις που κι αυτές με τη σειρά τους θα μπορούσαν να εισφέρουν στην τοπική ανάπτυξη.

Βάσει των προαναφερθέντων συνάγεται το συμπέρασμα ότι υφίσταται μια εγγενής αδυναμία στην επιχειρηματική λογική να εξοικειωθεί με την ιεράρχηση των κοινωνικών αγαθών, δεδομένου ότι με όρους κόστους – οφέλους σε πολλές περιπτώσεις δεν είναι δυνατόν να αποτιμηθούν οι πανανθρώπινες αξίες της ζωής, της υγείας, της μόρφωσης, της εργασίας κλπ. Με αυτή την έννοια οφείλουμε εξ αρχής να οριοθετήσουμε το ρόλο των εταιρειών στον επίκαιρο αναστοχασμό σχετικά με το μέλλον του κράτους πρόνοιας και την υποκατάστασή του από ένα μοντέλο που θα περιλαμβάνει τη σύμπραξη του ιδιωτικού τομέα. Και τούτο διότι η Ε.Κ.Ε συνιστά

μεν μια κυρίαρχη στρατηγική επιλογή των εταιρειών, αλλά ασκείται ακόμη, σε πεδία ουδέτερα από τον σκληρό πυρήνα των επιχειρηματικών συμφερόντων, όπως ήδη διαπιστώσαμε.

Από όσα προηγήθηκαν κατέστη σαφές πως η Ε.Κ.Ε συνιστά, μια διυπόστατη και εν πολλοίς αμφιλεγόμενη έννοια. Από τη μία σε επίπεδο προθέσεων ή καλών πρακτικών τείνει να εμπεδωθεί η αρχή πως οι εταιρείες δεν αποτελούν πια έναν κοινωνικά απαθή μηχανισμό συσσώρευσης κεφαλαίων. Ουδείς πλέον δικαιούται να αμφιβάλλει πως ανάκαμψη θα συντελεσθεί σε κοινωνικό κενό, και αυτό αποτελεί σίγουρα την ελπιδοφόρα όψη των εξελίξεων. Από την άλλη η σύγκρουση μεταξύ πρόσκαιρου και μακροπρόθεσμου οφέλους, ο εντεινόμενος οικονομικός ανταγωνισμός και τα ανθρώπινα πάθη, καθιστούν ουτοπική κάθε απόπειρα θέασης των εταιρειών ως εν δυνάμει ευαγή ιδρύματα.

Ο σημαντικότερος όμως παράγοντας που μπορεί να σχετικοποιήσει ή ακόμα και να ακυρώσει μακροπρόθεσμα τα αποτελέσματα της Ε.Κ.Ε είναι η ίδια η λογική που την κατέστησε δημοφιλή. Δηλαδή η εμμονή στη λογική που διατρέχει και συγκροτεί σε μεγάλο βαθμό τις σύγχρονες επιχειρήσεις, πως οτιδήποτε μπορεί να αποκατασταθεί αν καταβάλλουμε το ανάλογο τίμημα.

Αναμφίβολα κανείς δεν μπορεί να καταδικάσει συλλήβδην την Ε.Κ.Ε ή τις καλές προθέσεις όσων την ασκούν. Η πρόκληση του 21ου αιώνα, στην οποία οφείλουν να ανταποκριθούν και οι εταιρείες, είναι η διαμόρφωση μιας νέας αντίληψης για την ποιότητα ζωής ή με απλά λόγια η υιοθέτηση ενός βιώσιμου μοντέλου οικονομικής ανάπτυξης το οποίο θα σέβεται το περιβάλλον και την κοινωνία και το οποίο θα πρέπει να υποστηριχθεί τόσο θεσμικά όσο και από την αγορά για να μπορέσει να λειτουργήσει.

Μπαλαούρας Σταύρος

Δικηγόρος παρά Πρωτοδικαίς

MSC, Banking and Financial Law, Uni.Pi.

MSC, Business for Lawyers, ALBA

Αθήνα

Νέου Φαλήρου 6^α
Αγ. Ι. Ρέντη, 182 33
τηλ: +30 210 3673000
fax: +30 210 3673070
email: info@sioufaslaw.gr
website: www.sioufaslaw.gr

Θεσσαλονίκη

Νικηφόρου Ουρανού 3
Θεσσαλονίκη, 546 27
τηλ: +30 231 6005800
fax: +30 231 6005899

Πάτρα

Λεωφόρος Οθωνος-Αμαλίας 55
Πάτρα, 262 22
τηλ: +30 261 0226549
fax: +30 261 0242971

Ρουμανία

76 Splaiul Unirii, River Plaza Tower A 7th floor
Bucharest, District 4, P.C.040037
τηλ: +40 372 171778
fax: +40 372 171779
email: info@sioufaslaw.ro
website: www.sioufaslaw.ro

